

Undervisning i håndskrivning

Interview med dansklærer Susanne Lassen

HENRIETTE ROMME LUND, FAGLIG KONSULENT,
NATIONALT VIDENCENTER FOR LÆSNING

Håndskrivning rimer på ro, koncentration og fordybelse, og så er den et vigtigt værktøj at mestre, når man skal meddele sig til andre.

Dansklærer Susanne Lassen fra Kornmarksskolen i Hillerød er ikke i tvivl: Håndskrivningen er vigtig, og den skal læres. Men hun ser den også som ét kommunikationsredskab blandt flere, der skal anvendes, når den giver mest mening. Og så mener hun, at vores brug af hjertes, smileys og andre emoticons er et udtryk for, at vi på nye måder søger at tilføre vores tekster det personlige præg, som håndskriften før sikrede.

Skrivning skal på plads i 1. og 2. klasse og derpå trænes, trænes, trænes

I dag har Susanne Lassen to 3. klasser i dansk. Begge har hun undervist i håndskrivning i både 1. og 2. klasse, hvor de tegnede bogstaver i luften, placerede dem ind på Skrivehusets tre etager – henholdsvis kælder, stue og loft – for senere at gå over til at træne den sammenbundne skrift.

I 3. klasse træner eleverne håndskrivning i tiden til Faglig Fordybelse, hvor de kan vælge det som én blandt flere aktiviteter i løbet af skoleåret. Her ser Susanne Lassen mange elever sidde koncentreret og skrive:

- Det er lidt ligesom at give dem en malebog, fortæller hun: det stiller ikke for store krav til dem, når de skal tage stilling til og gentage bogstavernes form. Det giver dem ro.

Samtidig fastholder hun et fokus på håndskriften i sin danskundervisning, hvor hun både beder sine elever om at løse nogle af opgaverne ved at skrive i hånden og giver dem feedback på såvel skriften som deres opgaveløsning.

- Skrift er til for at blive brugt, mener Susanne Lassen, også derfor skal mine elever selvfølgelig skrive i den almindelige undervisning. Såvel i dansk som i de øvrige fag.

Formålet er først og fremmest at sikre, at eleverne udvikler en god og læselig håndskrift, så de kan meddele sig til andre, og her oplever Susanne Lassen, at pigerne er hurtigere i mål end drengene:

- Hos mange drenge er det svært at læse, hvad de har skrevet, fortæller Susanne Lassen, det oplever de selv, når de pludselig ikke kan læse den historie op for andre, som de lige har skrevet – så kan de godt se, at de nok skal øve sig.

Der er dog nogle elever, hvor computerens tastatur giver mest mening. Blandt andet husker hun en dreng med en sprudlende fantasi og masser af historier at fortælle – de ville bare ikke ud gennem blyanten. I stedet fossede de ud, da han fik en computer:

- Eleverne skal anvende det redskab, der giver dem mest mulighed for at kommunikere, og det skal være et redskab, der hjælper, ikke hæmmer. Jeg er ikke religiøs omkring håndskrivning, understreger hun.

Håndskriftens personlige udtryk etableres på nye måder i digitale tekster

For mange elever er computeren det redskab, de oftest bruger, når de skal skrive. De er meget interesserede i teknologien, vil gerne lære, hvad den kan, og hvordan de finder rundt i den.

Det betyder dog ikke, at eleverne aldrig finder blyanten frem. Modsat computeren er dens fordel, at den sjældent blokerer for, at indholdet kan nedfældes. Eksempelvis ved at løbe tør for strøm, ved at "gå ned" eller ved at kræve et password (der tilmed ligger derhjemme).

At skrive digitalt og på computer gør ikke teksten særlig æstetisk at se på, ligesom det sjældent afslører, hvilket humør man var i, da man skrev den.

Samtidig kan håndskrivning pludselig blive en "trend" i elevgruppen. Hvis et barn har fået en ny, flot blyant, skal den selvfølgelig afprøves – og helst sammen med andre.

Trods dette, mener Susanne Lassen dog, at det at skrive i hånden langsomt vil forsvinde mere og mere:

- Vi kan jo producere alle tekster på computeren så de er læsbare. Så er det ikke længere alfa og omega at kunne skrive pænt, forklarer hun og tilføjer, at hun personligt synes, det er vigtigt, at man skriver en pæn håndskrift:

- Det peger tilbage på dig som person, ser flot ud og giver respekt. Men færre og færre mestre den kunnen, for man kan jo bare sende en mail eller en sms.

At skrive digitalt og på computer gør ikke teksten særlig æstetisk at se på, ligesom det sjældent afslører, hvilket humør man var i, da man skrev den. Noget, Susanne Lassen mener, håndskriften kan. Det er årsagen til, tror hun, at vi i høj grad bruger hjerter, smileys og andre emoticons, når vi kommunikerer med andre:

- Vi har en dyb trang til at fastholde det personlige og angive en stemning i teksten. Og når vi ikke længere skriver i hånden, må vi ty til andre midler, forklarer hun.

- Vi er nok også blevet mere opmærksomme på det medie, vi skriver i, hvilken skrifttype og hvilke tegn vi bruger, når vi skriver. Hvis vi eksempelvis glemmer spørgsmålstegnet i sms'en virker den uforpligtende, og så kan det være, at vi aldrig får et svar tilbage, slutter hun.

At læse og skrive i børnehaven
Carina Fast

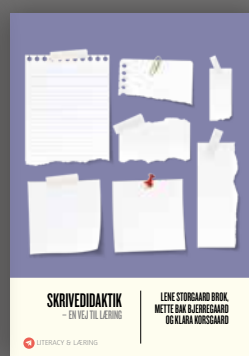
www.klim.dk

Gode skrivestrategier
Trygve Kvithyld,
Trude Kringstad
& Guri Melby

Literacy i læringskontekster
Dagrun Skjelbred &
Aslaug Veum (red.)

Skrivedidaktik
Lene Storgaard Brok,
Mette Bak Bjerregaard &
Klara Korsgaard

Multimodal tekstkompetence
Eva Maagerø & Elise
Seip Tønnessen

LITERACY & LÆRING

Seriens udgivelser repræsenterer forskellige aspekter af literacybegrebet, men med det fællestræk, at de baserer sig på den nyeste forskning inden for området, hvad enten det er en teoretisk grundbog eller en mere praksisorienteret udgivelse.

Serien henvender sig til pædagoger, undervisere, læsevejledere og studerende på alle trin i uddannelsessystemet.